Asten

Uitvoeringsprogramma
Sociaal Domein 2023

uitvoeringsprogramma 2023

Inleiding

Voor u ligt het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2023 van de gemeente Asten. Dit is het 2e uitvoeringsprogramma dat hoort bij het beleidsplan Sociaal Domein Asten 2022-2027. Het uitvoeringsprogramma 2023 geeft op activiteitenniveau aan hoe we onze pijlers concreet gaan aanpakken. De resultaten van deze activiteiten dragen bij aan de 6 pijlers uit het beleidsplan, die samen onze visie op het sociaal domein vormen:

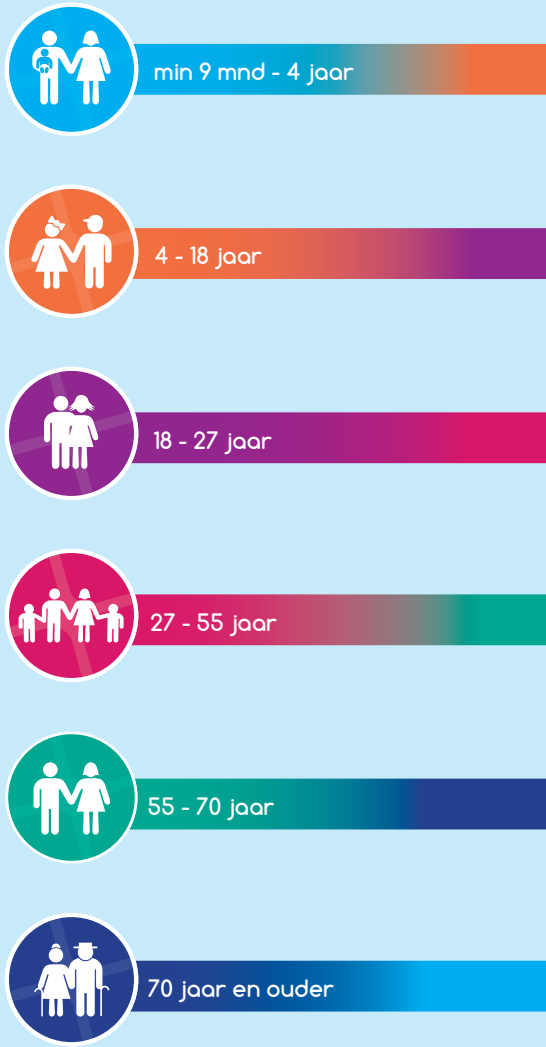
1. Kansen voor iedereen
2. Sterke, sociale omgeving
3. Gezondheid en vitaliteit
4. Financieel gezond
5. Samen met elkaar
6. Ondersteuning & voorzieningen

De thema's uit het uitvoeringsprogramma worden uitgevoerd naast de reguliere, doorlopende werkzaamheden. Dit bestaat onder andere uit wettelijke taken, bestaand beleid en uit gesprekken met onze samenwerkingspartners over gemaakte (subsidie)afspraken en monitoring hiervan. Het faciliteren van het Sociaal Netwerk Asten, de samenwerking met onze verbonden partijen zoals de GR Peelgemeenten, de GGD Zuid-Oost-Brabant en Senzer hoort ook tot de reguliere taken, net als de uitvoer van het lokaal Sportakkoord, het analyseren van het Sociaal Domein in Asten op basis van beschikbare data, enzovoort.
Het jaar 2022 is een bewogen jaar, in dit uitvoeringsprogramma zijn dan ook de belangrijkste trends en ontwikkelingen van dit moment opgenomen. Deze trends en ontwikkelingen bepalen mede welke activiteiten we in 2023 op willen pakken.

Een uitgangspunt is de realistische begroting van de gemeente Asten. Veel activiteiten kunnen binnen de bestaande budgetten uitgevoerd worden tenzij anders vermeld.

Asten

Indeling in leeftijdsfasen

Wensen en bedenkingen

Het concept uitvoeringsprogramma 2023 wordt voor wensen en bedenkingen voorgelegd aan de Commissie Burgers van 12 januari 2023. In dit uitvoeringsprogramma is aangegeven wat uitgevoerd kan worden en wat nog niet. De activiteiten die in rood weergegeven zijn kunnen niet binnen de huidige capaciteit en/of met de huidige financiële middelen uitgevoerd worden. Deze activiteiten kunnen eventueel in een uitvoeringsprogramma voor een volgend jaar opgenomen worden.

Als het uitvoeringsprogramma 2023 in de commissie Burgers voor wensen en bedenkingen behandeld wordt, is het mogelijk dat de commissie aangeeft dat er activiteiten die in rood weergegeven zijn meer prioriteit gegeven moeten worden. Deze kunnen dan **in plaats van** andere activiteiten opgenomen worden.

Het college van B&W stelt uiteindelijk het uitvoeringsprogramma definitief vast waarbij de wensen en bedenkingen van de Commissie Burgers nadrukkelijk meegenomen worden. Eind 2024 vindt er een evaluatie van het beleidsplan plaats.

Trends & ontwikkelingen

Oekraïne
Vanaf maart 2022 zijn er in Asten ontheemden uit Oekraïne opgevangen, zowel op gemeentelijke locaties als bij particulieren. Dit heeft inzet gevraagd van diverse collega's, waaronder ook binnen het sociaal domein. Het uitkeren van leefgeld, ondersteuning vanuit Onis Welzijn, het naar school gaan van kinderen in zowel het primair als het voortgezet onderwijs en het vinden van werk zijn enkele voorbeelden van de taken die verricht zijn. Ook in 2023 wordt deze inzet nog verwacht.

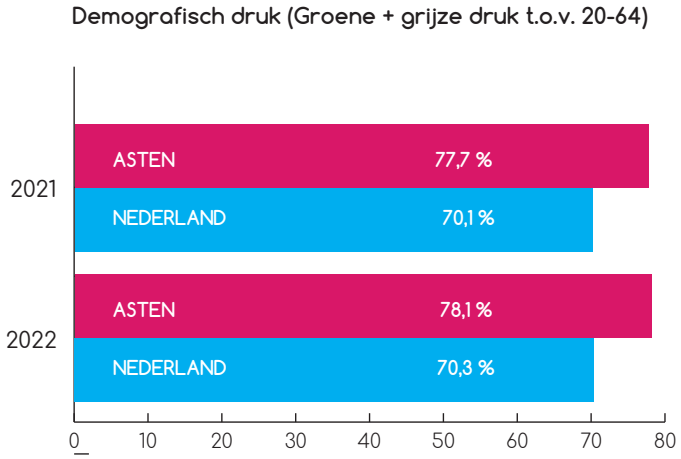
Opvangcrisis asielzoekers
Landelijk is er door verschillende factoren in 2022 een tekort aan asielopvang plekken ontstaan. Hierdoor is er sprake van een humanitaire crisis.
Eén van de oorzaken is dat er te veel statushouders (mensen die erkend vluchteling zijn en eigenlijk al in een gemeente gehuisvest hadden moeten worden) lange tijd in asielzoekerscentra blijven wonen. De gemeente Asten heeft aan de oplossing van dit probleem een bijdrage geleverd door in 2022 het aantal statushouders te huisvesten dat we moesten huisvesten op basis van ons inwoneraantal. Daarnaast hielden we ons aan de afspraak om daar bovenop alvast extra mensen te huisvesten om de asielzoekerscentra te ontlasten. Deze al gehuisveste personen zijn afgetrokken van onze taakstelling voor 2023.
Ook in 2023 blijven we ons houden aan de landelijke afspraken over huisvesting van statushouders en doen we ons deel van wat nodig is om een einde te maken aan deze humanitaire crisis. Hierbij verkennen we ook of flexwoningen op korte termijn een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing.

Energiecrisis & financiële gevolgen
De energiecrisis en de hoge inflatie hebben invloed op de koopkracht van onze inwoners. Dit kan leiden tot financiële problemen en tot meer armoede. Ook onze partners zoals Stichting Leergeld, Stichting Voedselbank en Onis Welzijn (schuldhulpverlening) zien het aantal aanvragen toenemen.

Personeelstekorten
In diverse sectoren is een tekort aan personeel. Dat is merkbaar, ook in de uitvoering binnen het sociaal domein. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het leerlingenvervoer. Er is een tekort aan chauffeurs waardoor niet alle ritten voor alle leerlingen optimaal zijn. En in uitzonderlijke gevallen is er zelfs helemaal geen chauffeur beschikbaar en brengen ouders noodgedwongen hun kinderen zelf naar school. Ook in de zorg, waaronder bijvoorbeeld huishoudelijke ondersteuning, is er sprake van een tekort aan personeelsleden. Als we als gemeente hierin iets kunnen betekenen, bijvoorbeeld in communicatieve zin, dan faciliteren we hierin.

Demografische druk

De samenstelling van onze samenleving verandert. In Asten blijft sprake van een fors hoge grijze druk (het aantal inwoners van 65 jaar en ouder afgezet tegen het aantal inwoners van 20 tot 65 jaar). We hebben te maken met een dubbele vergrijzing; het aantal ouderen groeit terwijl ook de gemiddelde leeftijd steeds hoger komt te liggen. Dit veroorzaakt een groter beroep op ondersteuning. De groene druk (het aantal inwoners van 0 tot 19 jaar afgezet tegen het aantal inwoners van 20 tot 65 jaar) is in Asten iets hoger dan het landelijk gemiddelde. De grijze en groene druk vormen samen de demografische druk. In 2022 is de demografische druk licht gestegen ten opzichte van 2021 zoals zichtbaar is in onderstaande afbeeldingen.

Veranderende samenleving

Met de veranderingen in samenstelling van onze samenleving, ontstaan er ook verschillen in levensstijl en opvattingen, soms ook wel een generatiekloof genoemd. Eerder noemden we al individualisering van de samenleving als ontwikkeling. Samen met de vergrijzing is dit van invloed op het aantal vrijwilligers in onze gemeente. Een andere ontwikkeling is de 'maakbare' samenleving, we streven steeds meer naar een ideale samenleving waarin we steeds minder tegenslagen accepteren. Een ontwikkeling die hier tegenover staat is normaliseren. Verschillen mogen er zijn en niet alles is met ondersteuning en zorg tegen te gaan. Onze samenleving wordt steeds meer digitaal. Dat heeft voordelen maar voor sommigen in onze samenleving ook nadelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ouderen en onze inwoners met een lichte verstandelijke handicap. Hier moet oog voor zijn en blijven om een inclusievere samenleving te zijn. Dat geldt ook voor verschillen tussen bijvoorbeeld arm en rijk en in culturele achtergrond.

COVID-19

COVID-19, oftewel corona, heeft in 2020, 2021 en ook nog in 2022 impact gehad op onze samenleving. We monitoren de ontwikkelingen, ook in 2023, omdat er mogelijk sprake is van een na-ijleffect. Dat kan een toename zijn van het aantal inwoners met een uitkering, maar zeker ook een toename van psychische klachten en een groter beroep hierdoor op ondersteuning. Hier moet blijvend aandacht voor zijn.

Trends & ontwikkelingen

Financiën

Het uitgangspunt binnen het sociaal domein is de realistische begroting van de gemeente Asten. Realistisch begroten doen we op basis van informatie die beschikbaar is uit het verleden op basis van data. Hierbij worden maatschappelijke ontwikkelingen in onze gemeente, in de regio en op landelijk niveau zoals beschreven in de vorige paragraaf, meegenomen. Het stijgen van lonen en prijzen is ook een ontwikkeling die van invloed is op de begrootte kosten. Dit alles leidt tot een prognose voor de uitgaven, zowel lokaal als regionaal. Zoals in dit uitvoeringsprogramma opgenomen is blijven we inzetten op het houden van grip en inzicht. Een sterke verbinding met het lokale, voorliggende veld is hierbij van groot belang. We streven naar kwalitatieve zorg en ondersteuning met daarbij zo laag mogelijke kosten.

Overzicht thema's waarvoor geen financiële dekking is

In dit uitvoeringsprogramma zijn activiteiten opgenomen die we voornamelijk binnen bestaande budgetten en binnen bestaande capaciteit uit kunnen voeren. Voor sommige activiteiten die we uit willen gaan voeren is nog niet bekend of en welke financiële middelen nodig zijn. Mocht dit niet binnen bestaande budgetten bekostigd kunnen worden, dan wordt dit voorgelegd ter besluitvorming. Een overzicht hiervan:

Taalontwikkeling

Landelijk zijn er vanuit de Wet Educatie en Beroepsonderwijs middelen beschikbaar voor cursussen over laaggeletterdheid. Communicatie en bewustwording over laaggeletterdheid mogen hier echter niet van betaald worden.

Mantelzorg

Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek naar de behoefte aan ondersteuning en het verdere vervolg is mogelijk extra budget nodig.

Financieel gezond

Onbekend is wat de ontwikkelingen zijn en wat eventuele Rijksmaatregelen in 2023 zullen zijn.

Voor het begrotingsjaar 2023 is door de gemeenteraad van Asten een bedrag van € 100.000,= beschikbaar gesteld om inwoners, instellingen en verenigingen te compenseren die zich door verschillende maatschappelijke ontwikkelingen in zware tijden bevinden. We bepalen of we als gemeente hier een compenserende rol in kunnen hebben.

Activiteiten

2023

1. Taalontwikkeling
2. Grip op het sociaal domein
3. Levensgebeurtenissen
4. Gezondheid en bewegen
5. Jeugd en Onderwijs
6. Mantelzorg
7. Financieel gezond
8. Meedoen
9. Sociaal Domein en Veiligheid
10. Normaliseren
11. Nieuwe taken en veranderingen vanuit het Rijk
12. Communicatie
13. Samenwerking

Activiteiten 2023

1. Taalontwikkeling

Toelichting

In Nederland hebben zo'n 1,8 miljoen mensen tussen de 16 en 65 jaar moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Dat is ongeveer 1 op de 6 Nederlanders. In Asten gaat het om zo'n 2.000 mensen. Zij kunnen wel lezen en schrijven, maar behalen niet het gewenste niveau. Vaak hebben zij ook moeite met digitale vaardigheden.
Ook onder jongeren zien we een toename van het aantal leerlingen dat onvoldoende taalvaardig is. Uit internationaal vergelijkend onderzoek bleek dat 25 procent van de 15-jarigen risico loopt op laaggeletterdheid. Dit betreft vooral leerlingen uit het praktijkonderwijs (pro), vmbo-basis en vmbo-kader en leerlingen van lageropgeleide ouders1. Belangrijk is daarom dat kinderen van jongs af aan taalprikkels krijgen aangeboden en dat zij tijdens hun verdere ontwikkeling voldoende gestimuleerd worden om te lezen. Zowel ouders, voorschoolse voorzieningen als scholen spelen hierin een belangrijke rol.
Onvoldoende taal- en digitaal vaardig zijn heeft grote gevolgen. Zeker in een samenleving die steeds ingewikkelder wordt. Onderzoeken tonen aan dat als mensen beschikken over basisvaardigheden, zij beter in staat zijn om actief mee te doen in de samenleving. Ze voelen zich gezonder en zijn ook beter in staat om regie te voeren over de eigen gezondheid. Ze vergroten hun kansen op de arbeidsmarkt, leven minder vaak in armoede en verkleinen het risico op problematische schulden.

Wat gaan we doen?

We zetten samen met onze partners in op een doorgaande leerlijn qua taalvaardigheden en digitale geletterdheid. Deze doorgaande leerlijn doorkruist elke levensfase. Het aanleren van taalvaardigheden begint al vanaf de geboorte en vormt gedurende ons hele verdere leven een belangrijke randvoorwaarde om actief mee te doen in de samenleving. We richten ons hierbij dus op zowel volwassenen als ook op jongeren en kleine kinderen. Concreet leggen wij in 2023 de nadruk op de volgende activiteiten.

Jongeren:

- In 2023 wordt het project 'Ouderaanbod gericht op thuisstimulering' van het Partnerfonds Brainport Eindhoven geëvalueerd. Mogelijkheden voor structurele inbedding en financiering worden onderzocht.
- Maatregelen formuleren samen met kinderopvangorganisaties, gastouders en jeugdgezondheidszorg om het bereik van het aantal kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar in een voorschoolse voorziening te verhogen.
- De partners in de lokale coalitie kansrijke start Asten zijn in staat om laaggeletterdheid bij (aanstaande) ouders te signaleren, bespreekbaar te maken en ouders door te verwijzen naar het Taalhuis.
- Verder uitvoering geven aan de 'aanpak taalontwikkeling gemeente Asten: van voorschoolse voorziening naar basisschool'.
- Het versterken van de samenwerking tussen de beleidsvelden onderwijs, participatie, bijzondere bijstand, minimaregelingen & schulddienstverlening ten behoeve van het realiseren van de doorgaande leerlijn.

Volwassenen:

- Samen met de lokale partners laaggeletterdheid aanpakken op basis van een gezamenlijk jaarplan. We hebben veel aandacht voor de doelgroep mensen die Nederlands als eerste taal hebben (NT1), omdat deze groep vaak moeilijker te bereiken is.
- Vergroten bewustwording onder professionals en inwoners over het belang van goed kunnen lezen en schrijven voor jong en oud. Vooral het herkennen en doorverwijzen bij laaggeletterdheid en begrijpelijke communicatie zijn hierbij belangrijk.
- De onderlinge samenwerking tussen de lokale partners versterken. De gemeente Asten neemt hierbij, samen met gemeente Someren, de leiding.

1 Deze zin komt uit het rapport 'De staat van het onderwijs 2021' van de Inspectie van het Onderwijs, pagina 19.

Resultaat

Jongeren:

- Het project 'Ouderaanbod gericht op thuisstimulering' is geëvalueerd en op basis van de evaluatie zijn er afspraken gemaakt over structurele inbedding en financiering.
- Met de partners voor kinderopvang en de basisscholen zijn nieuwe activiteiten uitgezet vanuit de 'aanpak taalontwikkeling gemeente Asten: van voorschoolse voorziening naar basisschool'. De activiteiten zijn gericht op de subdoelen: kinderen in Asten groeien op in een taalrijke omgeving, kinderen in Asten met een risico op een taalachterstand worden maximaal ondersteund vanaf de leeftijd van 2,5 jaar en kinderen in Asten krijgen activiteiten aangeboden gericht op leesbevordering zodat hun taalvaardigheid en leesplezier toeneemt.
- De deelnamegraad voorschoolse voorziening is toegenomen naar 90%.
- Via de partners in de lokale coalitie kansrijke start Asten zijn (aanstaande) ouders in kwetsbare positie in beeld en doorverwezen naar het Taalhuis.

Volwassenen:

- Versterkte samenwerking lokale partners door het organiseren van periodiek werkoverleg. Tussen deze partners wordt beter afgestemd activiteiten zodat er geen overlap ontstaat.
- Hogere deelnamegraad informeel en formeel aanbod volwassenen met Nederlands als eerste taal op het gebied van taal en digitale vaardigheden.
- Ingericht monitorsysteem deelname informeel en formeel (taal)aanbod volwassenen en uitvoeren nul-meting.
- Gezamenlijke publiciteitscampagne en infobijeenkomsten met de partners voor professionals en inwoners.
- Interne aandacht voor duidelijke communicatie richting inwoner.

Wanneer

- Heel 2023

Kosten

- Ureninzet beleidsmedewerkers
- Het ouderprogramma wordt bekostigd door het Partnerfonds Brainport Eindhoven en indien aanvullende financiering nodig wordt dit bekostigd uit het budget Onderwijsachterstandenbeleid.
- Kosten t.b.v. de maatregelen verhogen bereik voorschoolse voorzieningen kunnen worden bekostigd uit het budget Onderwijsachterstandenbeleid. Cursussen om laaggeletterdheid onder volwassenen tegen te gaan worden bekostigd uit middelen vanuit de Wet Educatie en Beroepsonderwijs. Promotie van het cursusaanbod en communicatie om de bewustwording over laaggeletterdheid te vergroten kan hier niet uit worden bekostigd. Voor communicatiekosten wordt de interne order Basisvoorziening Asten-Someren gebruikt, voor zover dit toereikend is.
- Opzetten en inrichten monitoringssysteem in het kader van aanpak laaggeletterdheid wordt bekostigd uit extra rijksbudget, toegekend aan centrumgemeente Helmond.

Samenwerkingspartners

Scholen, kinderdagverblijven, Zorgboog/GGD, Bibliotheek Helmond-Peel, Onis Welzijn, ROC ter AA, Stichting Lezen en Schrijven, lokale coalitie kansrijke start Asten.

2. Grip op het sociaal domein

Toelichting

De afgelopen jaren is er steeds meer inzicht gekomen in de ontwikkelingen en daarbij behorende kosten binnen het sociale domein. We werken inmiddels structureel met data en blijven ons verder ontwikkelen in het gebruik daarvan. We zijn in staat om de kosten inzichtelijk te maken, in de wetenschap dat we hier niet altijd invloed op hebben. Op basis van cijfers en andere data maken we analyses en prognoses. Door het nauwgezet volgen van trends en ontwikkelingen in de maatschappij, het verloop van cliëntaantallen en bijbehorende indicaties en uitgaven, zijn wij in staat om reëel te begroten, bij te sturen, beleid op te stellen dat past bij de ontwikkelingen. Dit zorgt voor grip.

Wat gaan we doen (activiteiten):

- Het verder implementeren van datagedreven werken. Dat doen we intern én in afstemming met de GR Peelgemeenten en Senzer. De verbinding tussen de diverse taakvelden binnen het sociaal domein, zoals bijvoorbeeld jeugd en onderwijs en participatie wordt verder uitgewerkt. De BI-tool die hiervoor ontwikkeld is levert veel van de benodigde gegevens en hier zijn ook de kwartaalrapportages van de GR Peelgemeenten op gebaseerd. Dit wordt nog steeds verder verfijnd. Ook Senzer stelt kwartaalrapportages op en we ontvangen gegevens van onze samenwerkingspartners zoals Onis Welzijn, LEV en MEE. Onderwerpen die opgepakt kunnen worden zijn:
- Accountgesprekken met onze samenwerkingspartners waaraan we subsidie verlenen. Hierbij wordt nadrukkelijk ingegaan op gemaakte afspraken en het bereiken van resultaten;
- Uitgaven Wmo, Jeugd, Participatie, Bijzondere Bijstand, Minima en Schuldhulpverlening (BMS);
- Top 10 duurste cliënten Wmo en Jeugdhulp;
- Sturing op en inzicht in de kwaliteit van zorgaanbieders;
- Sturing op doorlooptijden en werkvoorraden;
- Informatie voor inkoop en contract- en leveranciersmanagement;
- Verwijzers;
- Verder ontwikkelen en registreren van ondersteuning in het voorliggend veld met onze professionals en samenwerkingspartners;
- Verbinding met landelijk beschikbare gegevens;
- Gegevensuitwisseling met het taakveld veiligheid.

Uitvoering geven aan de Koersagenda GR Peelgemeenten 2021-2024. Deze is in 2021 vastgesteld en geeft richting aan 3 gezamenlijke opgaven. Dat zijn "normaliseren", "bevlogen samenwerking rondom de inwoner" en "zakelijke samenwerking". Programmateams voeren deze opgaven uit, in nauwe samenwerking met de GR Peelgemeenten en de regiogemeenten. Aansluiting bij het lokale veld staat nadrukkelijk centraal. Dwars door alle drie de opgaven heen is datagedreven werken als vierde opgave benoemd in de koersagenda. We trekken hier gezamenlijk met de GR Peelgemeenten en de regiogemeenten in op en leren hierbij van elkaar. De positionering van Senzer wordt verder uitgewerkt in 2023 door enkele werkgroepen samengesteld met medewerkers van zowel Senzer als lokale gemeenten. Eén van deze werkgroepen is gericht op "dienstverlening" en verdere verbetering hiervan.

Resultaat

- Er wordt gewerkt aan de opgaven uit de Koersagenda waarbij de inhoudelijke samenwerking tussen de 5 Peelgemeenten en de GR centraal staat bij bovenlokale ontwikkelingen. Deze opgaven bevatten besparingsmaatregelen op diverse gebieden, deze moeten verder uitgewerkt worden binnen de opgaven. Hierbij is een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) uitgevoerd in 2021. Dat is de basis om resultaten ook daadwerkelijk te kunnen laten zien.
- Kwartaalrapportages van de GR Peelgemeenten worden compacter en geven op hoofdlijnen inzicht in de ontwikkelingen.
- We sturen op de kosten maar tegelijkertijd bewaken we dat de kwaliteit van ondersteuning voldoet aan onze eisen. Datagedreven werken, oftewel informatiegedreven werken, is hierbij steeds meer ingebed in onze reguliere manier van werken. Dat stelt ons in staat om inzicht te houden en ons beleid op te stellen en aan te passen. Ook kunnen we hierdoor duidelijker communiceren met onder andere het college van B&W en de gemeenteraad. Dit is ook onderdeel van de accountgesprekken met onze subsidiepartners.

Wanneer

- Heel 2023

Kosten

- Ureninzet beleidsmedewerkers sociaal domein, teamleider, coördinator en financieel adviseur;
- Deskundigheidsbevordering. Dit kan vooralsnog binnen het beschikbare budget voor scholing.
- Indien er behoefte is aan uitgebreidere scholing of de inzet van externe deskundigheid dan kan dat mogelijk niet binnen bestaande budgetten.

Samenwerkingspartners

GR Peelgemeenten, Senzer, Onis Welzijn, LEVgroep, MEE.

3. Levensgebeurtenissen

Toelichting

Grote veranderingen in levensfases worden ook wel life events genoemd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de geboorte van een kind, een scheiding of het stoppen met werken. Elke verandering vraagt enige mate van aanpassing van mensen, omgaan met een 'nieuwe' situatie.

Wat gaan we doen?

Lokale coalitie Kansrijke start

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1000 dagen van een kind zijn cruciaal voor een goede start. We willen zoveel mogelijk kinderen in Asten een kansrijke start geven. De samenwerking tussen de organisaties die een rol spelen bij de eerste 1000 dagen van een kind is van groot belang. Samen willen we werken aan de best mogelijke start voor elke zwangere, elk kind en elk gezin door het realiseren van een sluitende ketenaanpak rondom de eerste 1000 dagen van een kind: signaleren, verwijzen en begeleiden van (kwetsbare) gezinnen voor en tijdens de zwangerschap en na de geboorte, van preconceptie t/m 2 jaar.

Informatie voor jongeren die 18 jaar worden

Jongeren die 18 jaar worden krijgen meer rechten zoals stemmen bij verkiezingen, orgaandonor worden en autorijden. Maar ze krijgen ook meer plichten en verantwoordelijkheden. Denk aan het afsluiten van een zorgverzekering en het regelen van toeslagen en bijvoorbeeld studiefinanciering. Vooral voor jongeren in een kwetsbare positie is het zaak om als gemeente toegankelijke informatie – en zo nodig hulp en ondersteuning – te bieden. Er komt informatie op de website van Sociaal Team Asten over wat je allemaal moet regelen als je 18 jaar wordt. Ook willen we de jongeren die 18 jaar worden hierover een brief sturen vanuit de gemeente Asten.

Echtscheiding

Als ouders uit elkaar gaan, betekent dat vaak schade voor kinderen. Dit willen we natuurlijk zoveel mogelijk voorkomen. De afgelopen jaren is er al veel aandacht besteed aan het onderwerp scheiden. Het blijft een belangrijk thema om aandacht aan te besteden. De uitkomsten van het programma scheiden zonder schade moeten ingebed gaan worden. Dit pakken we gezamenlijk met alle Peelgemeenten op vanuit de koersagenda (programma bevlogen samenwerking). De samenwerking met scholen wordt geïntensiveerd en er zal in 2023 een conferentie rondom het thema scheiden georganiseerd worden voor professionals.

Ouder worden

Mensen in Nederland, en dus ook in Asten, worden steeds ouder. En het aantal ouderen neemt toe. Deze ontwikkeling brengt zowel kansen als knelpunten met zich mee. Ouderen krijgen een steeds belangrijkere plaats in de samenleving. Knelpunten hierin zijn o.a.: ongezondheid, kosten en lasten en de zorgen hierover voor de toekomst en vooral ook de toenemende zorgvraag. Daar staat tegenover dat veel ouderen echter gezond zijn en zichzelf redden. Ook brengen ouderen vaak waardevolle kennis en ervaring in en zetten ze zich in voor maatschappelijke doeleinden. Ruim een kwart van de ouderen verleent bijvoorbeeld informele hulp aan bekenden en een derde is actief in georganiseerd vrijwilligerswerk. Deze positieve tegenhanger van vergrijzing wordt ook wel 'verzilvering' genoemd.

Naar aanleiding van beschikbare data wordt ook in 2023 bekeken welke nieuwe acties er voor Asten kunnen worden uitgezet om te anticiperen op de dubbele vergrijzing en grip te houden op de daarbij komende kosten.

We blijven goed in overleg met o.a. de seniorenverenigingen om te weten wat er leeft bij deze groeiende doelgroep.

Langer thuis wonen
We willen ouderen ondersteunen om zo lang mogelijk thuis te wonen, met een goede kwaliteit van leven. Wat gaan we hier in 2023 concreet voor doen:

- In lijn met het landelijke programma Wonen, Zorg, en Ondersteuning voor ouderen (WOZO) geven we, samen met team ruimte, uitvoering aan een woonzorgvisie. Deze is onderdeel van een bredere woonvisie. De aandachtspunten uit de in 2022 opgestelde notitie over langer thuis wonen in Asten worden meegenomen in de woonzorgvisie. We leveren hier vanuit het Sociaal Domein een bijdrage aan. door het in beeld brengen van de huidige situatie in Asten en het betrekken van belanghebbenden zoals bijvoorbeeld seniorenverenigingen.
- In 2023 start de 2e fase van het project 'Goed voor Elkaar' om inwoners voor te bereiden op het langer en veilig thuis wonen. Het bekende concept 'voorzorgcirkels' kent overlap met dit project. We volgen de ontwikkelingen en maken eventueel gebruik van externe expertise.
- We maken afspraken met woningbouwcorporaties.

Resultaat

- Via de partners in de lokale coalitie kansrijke start Asten zijn (aanstaande) ouders in kwetsbare positie in beeld en doorverwezen naar de juiste hulpverlening.
- Informatie over wat je allemaal moet regelen als je 18 jaar wordt staat op de website van Sociaal Team Asten en jongeren die 18 jaar worden zijn hierover geïnformeerd.
- Er zal nog meer met scholen samengewerkt worden rondom het thema scheiden en er heeft een conferentie plaatsgevonden.
- We hebben in beeld welke acties er uitgezet kunnen worden om te anticiperen op de dubbele vergrijzing en hoe we grip kunnen houden op de kosten.
- De aandachtspunten uit de notitie 'langer thuis wonen' zijn waar mogelijk opgenomen in de woonzorgvisie.
- De 2e fase van het Project 'Goed voor Elkaar' is afgerond.

Wanneer

- Heel 2023
- De woonzorgvisie wordt in Q1 en Q2 opgesteld

Kosten

- Vanuit de regeling 'Impuls Kansrijke Start' is in 2023 een budget van € 4.400,= beschikbaar voor de samenwerking Lokale Coalitie Kansrijke Start.
- De 2e fase van het project 'Goed voor Elkaar' is bekostigd binnen de reguliere budgetten. Bij voortzetting van het project zullen aanvullende middelen nodig zijn, hier wordt een voorstel voor gedaan.
- Uren inzet beleidsmedewerkers.

Samenwerkingspartners

GR Peelgemeenten, Senzer, GGD, Kinderopvang, Bibliotheek, Sociaal Team Asten, LEVgroep, Onis Welzijn, GR Peelgemeenten.

4. Gezondheid en bewegen

Gezondheid & vitaliteit

Toelichting

Een gezonde leefstijl, op de manier die bij de inwoner zelf past, blijft belangrijk. De omgeving en de inrichting van deze omgeving heeft hier invloed op. We stimuleren onze inwoners om hier zelf regie in te nemen. Meer bewegen, samen bewegen, ontmoeten en gezonde voeding. Als gemeente faciliteren we bovenstaande, onder andere met ons buurtsportcoach-programma Leef!, deelname aan Uniek Sporten de Peel, de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord, het uitvoeringsplan alcoholpreventie en handhaving en het drugsprogramma in de regio Oost-Brabant. In de gemeente Asten is in 2021 een lokaal preventieakkoord gesloten. Het akkoord sluit aan bij eerder genoemde activiteiten en voorziet deze van aanvullende en nieuwe acties. Hierbij is een gezamenlijke ambitie uitgesproken om kinderen en jongeren in een alcohol-, rook- en middelenvrije omgeving te laten opgroeien.

Ook psychische gezondheid blijft in 2023 een belangrijk aandachtspunt. De gemeente Asten is aangesloten bij het programma Een tegen Eenzaamheid vanuit het ministerie van VWS. Daarnaast maakt een medewerker met Ggz expertise sinds enkele jaren deel uit van het Sociaal Team Asten. Dit draagt er aan bij dat kwetsbare inwoners de juiste ondersteuning kunnen krijgen.
Inwoners die te maken hebben met huiselijk geweld en/of kindermishandeling dienen zo goed en snel mogelijk ondersteund te worden ten behoeve van hun (psychische) gezondheid.

Wat gaan we doen?

- Uitvoering geven aan de acties in het Lokaal Preventieakkoord op de thema's alcohol en middelengebruik (deskundigheidsbevordering, bewustwording) en rookvrije omgeving. Op het gebied van rookvrije omgeving zetten we in 2023 in op speeltuinen en sportverenigingen.
- We maken een plan van aanpak voor het gezond en actief leven akkoord (GALA)
- We maken nieuwe afspraken met de huidige partners van Leef Asten! aan de hand van de nieuwe Brede Regeling Combinatiefuncties
- Aansluiten bij Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)
- We evalueren of de huidige ureninzet Ggz in de wijk voldoet aan de vraag. De juiste inzet van expertise is een belangrijk aandachtspunt bij de doorontwikkeling van het Sociaal Team Asten.
- Het programma 'Een tegen Eenzaamheid' gaat opnieuw aandacht krijgen. Hierbij moet oog zijn voor eenzaamheid ervaren tijdens de coronaperiode. We bekijken samen met Onis Welzijn hoe we eenzaamheid kunnen voorkomen door aan te sluiten bij bestaande structuren en initiatieven.
- In 2023 starten we als gemeente een vooronderzoek om uiteindelijk een passende binnensportaccommodatie in Asten te realiseren die weer minimaal 40 jaar meegaat.

Resultaat

- De deskundigheid en bewustwording op de thema's alcohol- en middelgebruik zijn toegenomen. De ambitie is dat kinderen en jongeren opgroeien in een alcohol-, rook- en middelenvrije omgeving.
- Buurtsportcoaches zorgen via het buurtsportcoachprogramma Leef Asten! voldoende sport- bewegings- en cultuuraanbod voor alle Astenaren van jong tot oud. De nieuwe afspraken hierover zijn vastgelegd in overeenkomsten met de partners en een jaarlijks werkprogramma.
- Meer aandacht voor cultuuraanbod en eventuele uitbreiding van het cultuuraanbod.
- Samen met het onderwijs, de kinderopvang, de sportsector, welzijn en het bedrijfsleven werkt JOGG in gemeenten aan het gezonder maken van de fysieke en sociale omgeving.

- We maken inzichtelijk welke ervaren eenzaamheid tijdens corona nu nog grote gevolgen heeft voor inwoners. Welke acties leveren quickwins op of vragen om een lange termijn aanpak.

Wanneer

- Heel 2023
- In Q1 en Q2 zal met name ingezet worden op het tot stand brengen van het Gezond en Actief Leven Akkoord en het maken van nieuwe afspraken met Leef Asten!

Kosten

- Ureninzet beleidsmedewerkers
- Voor de uitvoering van het Lokaal preventieakkoord is in 2023 €10.000,- uitvoeringsbudget beschikbaar.
- JOGG: op dit moment geen structureel budget beschikbaar.

Samenwerkingspartners

Koninklijke Horeca Nederland afdeling Asten, GGD BZO, Novadic Kentron, Onis Welzijn (vrijwilligerscentrale en jongerenwerk), Leef! Asten, OBS De Horizon, Kindcentrum De Ontdekking, Jonosh (openbaar jongerencentrum), Ministerie van VWS en de sportverenigingen.

5. Jeugd en Onderwijs

Toelichting

Jongeren in Asten moeten veilig kunnen opgroeien en zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Dit is niet altijd vanzelfsprekend. Als er thuis iets aan de hand is of als een leerling niet lekker in zijn vel zit, is het belangrijk wanneer (signalen van) problemen vroegtijdig gezien worden. Voor een deel is dat de taak van de school, maar de expertise van een gezins- en jongerencoach speelt hierbij ook een cruciale rol. Een gezins- en jongerencoach verbonden aan een school kan in een vroegtijdig stadium contact opnemen met thuis en kan zo stagnatie voorkomen en/of samen met de school zorgen voor goede begeleiding van de leerling én de thuissituatie. Verbinding tussen onderwijs, jeugdhulp en ouders is van wezenlijk belang zodat de jongere (en ouders) zo adequaat en snel mogelijk de juiste ondersteuning krijgen die nodig is. De school en de gezins- en jongerencoach weten elkaar goed te vinden en zo wordt de juiste ondersteuning voor de jongere opgestart. Voorkomen moet worden dat een jongere thuis komt te zitten of dat de problemen verergeren doordat er geen verbinding is tussen onderwijs en jeugdhulp.
Een belangrijke opgave voor het onderwijs is om jongeren op te leiden voor een passende plaats op de arbeidsmarkt. Om zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren in de maatschappij. Jongeren moeten de vereiste kennis en vaardigheden leren en voorbereid worden op een steeds veranderende arbeidsmarkt. Na het diploma volgt een leven lang ontwikkelen.

Wat gaan we doen?

- De gemeente gaat 2x per jaar samen met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs de vrijstellingen en het absoluut verzuim op basis van de Leerplichtwet monitoren. Hierbij wordt de verbinding met jeugdhulp gelegd. Indien nodig wordt een casusoverleg gestart tussen passend onderwijs, jeugdhulp, GGD en ouders of verzorgers.
- We blijven aandacht houden voor de samenwerking tussen de gemeente en het voortgezet onderwijs in Deurne. Er gaan steeds meer jongeren vanuit Asten naar het voortgezet onderwijs in Deurne.
- Deelnemen aan de experimenteerregeling onderwijs-zorgarrangementen (OZA) met het Samenwerkingsverband Helmond – Peelland PO (primair onderwijs). De onderwijs-zorgarrangementen behalen niet altijd het beoogde doel, bijvoorbeeld omdat het huidige landelijke regelgevend kader knelt. Daarom willen gemeenten, het samenwerkingsverband Helmond Peelland PO, onderwijs, zorgpartijen en het zorgkantoor de handen ineen slaan en gebruik maken van de landelijke experimenteer ruimte OZA van de Ministeries van OCW en SZW.
- In het kader van vermindering van de regeldruk en vanuit het oogpunt van lastenverlichting voor de inwoner is het wenselijk om, indien mogelijk, voor een langere periode dan 1 schooljaar leerlingenvervoer toe te kennen. Hiervoor moeten de verordening leerlingenvervoer en/of de beleidsregels aangepast worden.
- In kaart brengen n of het werken met opstapplaatsen voor leerlingen die gebruik maken van het leerlingenvervoer zorgt voor een betere organisatie van het leerlingenvervoer voor de gemeente Asten.
- We kijken hoe er nog meer verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs bewerkstelligd kan worden. Een gezins- en jongerencoach sluit aan bij het breed overleg (Prodas en PlatOO) van de intern begeleiders van de basisscholen.
- Leren van en met elkaar. Er wordt gezamenlijk casuïstiek geëvalueerd op het snijvlak van jeugdhulp en onderwijs.
- Samen met de schoolbesturen voor primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en de organisaties voor kinderopvang wordt een nieuwe lokale educatieve agenda voor de periode 2024-2027 opgesteld.
- De ‘Nadere regel subsidie NT2 onderwijs gemeente Asten’ voor leerlingen met Nederlands als 2e taal wordt herijkt. De huidige regel is van 2016 en de daarin opgenomen criteria zijn niet meer actueel.
- De Ambtsinstructie voor Leerplicht en het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig Schoolverlaten is in 2022 door Ingrado vernieuwd. De ambtsinstructie is een werkdocument voor de leerplichtambtenaar. Gekeken wordt of de huidige ambtsinstructie van de gemeente Asten moet worden aangepast aan de nieuwe ambtsinstructie van Ingrado. Dit wordt afgestemd binnen de regio.
- De effecten van de inzet van de ‘Regeling specifieke uitkering inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen’, de zogenaamde NPO-middelen, worden in de Stuurgroep LEA gemonitord.

Resultaat

- Door de verbeterde samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp ontvangen jongeren/ouders tijdig een passend aanbod.
- De 'Nadere regel subsidie NT2 onderwijs gemeente Asten' is herijkt en opnieuw door het college van B&W vastgesteld.
- Er is een nieuwe 'Lokale Educatieve Agenda gemeente Asten 2024-2027' opgesteld.
- De huidige ambtsinstructie is getoetst aan de nieuwe ambtsinstructie van de Ingrado en (indien nodig) geactualiseerd.
- De effecten van de inzet van de 'Regeling specifieke uitkering inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen' zijn in de Stuurgroep LEA gemonitord.

Wanneer

- Heel 2023

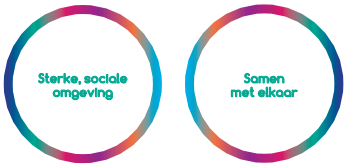
Kosten

Ureninzet beleidsmedewerkers. De ontvangen middelen voor het inhalen van onderwijsvertragingen Covid-19 worden ingezet.

Samenwerkingspartners

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs, scholen en Gezins- en Jongerencoaches.

6. Mantelzorg

Toelichting

Mantelzorg is alle hulp aan een hulpbehoevende door iemand uit zijn directe, sociale omgeving. Mantelzorg is hulp die verder gaat dan de zogenoemde gebruikelijke hulp. Als gemeente ondersteunen we mantelzorgers, bijvoorbeeld doordat mantelzorgers van een zorgvrager uit de gemeente Asten jaarlijks aanspraak kunnen maken op het mantelzorgcompliment. Ook subsidieert de gemeente Asten sinds 2018 logeerhuis Plezant, een respijtzorg initiatief. Met ingang van 2023 is dit een structurele subsidie. Mantelzorgers kunnen met hun vragen terecht bij het Sociaal Team Asten.

Wat gaan we doen?

- In aansluiting op het behoefteonderzoek in 2022 zetten we de huidige ondersteuning in 2023 voort. Daarnaast wordt een voorstel gedaan voor uitbreiding van de ondersteuning.
- De gemeente Asten faciliteert het burgerinitiatief 'Manteluitdagen' bij het organiseren van activiteiten voor mantelzorgers.
- Passend bij de doorontwikkeling van het voorportaal voorzien we specifieke medewerkers van kennis en mogelijk expertise om ook mantelzorgers nog beter te kunnen ondersteunen.
- We zoeken uit of vanaf 2023 het mantelzorgcompliment uitgekeerd kan worden in de vorm van lokale cadeaubonnen met een waarde van maximaal € 100,- per jaar in plaats van in de vorm van een geldbedrag.

Resultaat

- De ondersteuning vanuit de gemeente sluit beter bij de behoefte die er is onder de Astense mantelzorgers.
- Benodigde expertise voor de juiste ondersteuning van mantelzorgers is voldoende aanwezig bij het Sociaal Team Asten.
- In 2023 waarderen we onze mantelzorgers met lokale cadeaubonnen t.w.v. maximaal € 100,- per jaar.

Wanneer

- Verder verkenning naar en uitbreiding van ondersteuning van mantelzorgers zal met name in Q1 en Q2 opgepakt worden

Kosten

- Voor het uitbreiden van de ondersteuning aan mantelzorgers zijn extra financiële middelen nodig. Dit is nu nog niet inzichtelijk.
- Ureninzet beleidsmedewerker

Samenwerkingspartners

Sociaal Team Asten, Adviesraad Sociaal Domein Asten.

7. Financieel gezond

Toelichting

We willen geldzorgen, armoede en schulden zoveel mogelijk voorkomen. Omdat dit een negatieve invloed heeft op de gezondheid, zowel fysiek als mentaal. Naast de invloed op de gezondheid is het een remmende factor om mee te kunnen doen in de samenleving en heeft het gevolgen voor het welbevinden van onze inwoners. Dit thema is actueler dan ooit. Door de energiecrisis en de forse inflatie komen meer huishoudens in de financiële problemen.

Samen met de omgeving signaleren we en maken we geldzaken en geldzorgen bespreekbaar, we zetten in op preventie. Zeker ook bij onze jonge inwoners waarbij de samenwerking met scholen, ouders en het Sociaal Team Asten essentieel is. Zij hebben een belangrijke signaalfunctie. Deze samenwerking gaan we verder versterken en geldt niet alleen voor de uitdaging 'Financieel gezond' maar ook voor 'gezondheid en vitaliteit' en 'sterke sociale omgeving'. We leggen hierbij ook een duidelijke link met aanpak laaggeletterdheid.

Voordat mensen zich melden voor hulp bij schulden is er vaak al veel kostbare tijd voorbij gegaan. Vroegsignalering is een instrument dat kan helpen mensen eerder de benodigde hulp te bieden. Ook kan het zorgen voor een dalende inzet van bewindvoerders en de kosten die hiermee gepaard gaan.

- **Wat gaan we doen?**
  Eind 2022 is een maatwerkregeling ontwikkeld om inwoners tegemoet te komen die in de problemen komen door de energiecrisis. Deze regeling wordt in januari 2023 geïmplementeerd en geëvalueerd.
- We zetten in op harmonisering van de minimaregelingen en de inkomensgrens in Peelregio verband;
- We nemen het onderwerp preventie geldzorgen op in het nieuw te ontwikkelen plan van aanpak 'gezond en actief leven';
- We gaan de communicatie richting de minimadoelgroep evalueren en waar nodig aanpassen;
- We inventariseren op welke manieren ouderen ondersteund kunnen worden in het aanspraak maken op financiële regelingen.
- De uitvoering van onze taak rondom vroegsignalering wordt geëvalueerd;
- De samenwerking tussen Onis schuldhulpverlening en Sociaal Team Asten wordt geïntensiveerd.
- We zetten specifiek in op het voorkomen van schulden bij jongeren, bijvoorbeeld in de vorm van een pilot of project.

Resultaat

- Geldzaken en geldzorgen worden in Asten meer bespreekbaar gemaakt en waar mogelijk zo veel mogelijk voorkomen.
- Aan mensen met financiële problemen wordt zo vroeg mogelijk passende hulpverlening aangeboden.

Wanneer

- Heel 2023
- In Q1 wordt vroegsignalering geëvalueerd.
- In Q2 en Q3 zal met name ingezet worden op de maatwerkregeling en harmonisering van beleid.

Kosten

- Uren beleidsmedewerker

Samenwerkingspartners

Onis Welzijn, GR Peelgemeenten, Sociaal Team Aste.n

8. Meedoen

Toelichting

In een inclusieve samenleving kan iedereen meedoen en wordt niemand gediscrimineerd of uitgesloten.
Samenvattend heeft veel van wat er binnen het Sociaal Domein gebeurt impliciet als doel 'zo goed mogelijk mee kunnen doen', met andere woorden: inclusie. Er is binnen de gemeente Asten dan ook al ontzettend veel aanbod om ervoor te zorgen dat iedere inwoner mee kan doen. Zo is er een zeer ruim aanbod aan verenigingen en vrijwilligersorganisaties. Maar denk hierbij ook aan het gehele voorliggende welzijnsaanbod, geïndiceerde voorzieningen zoals dagbesteding en maatwerkvoorzieningen, minimaregelingen etc. Daarnaast is er veel aandacht voor vindbare, begrijpelijke en toegankelijke communicatie.

De gemeente Asten streeft ernaar zo inclusief mogelijk te zijn. We blijven dan ook kritisch op het maken van verbeterslagen.

Wat gaan we doen?

- Opstellen van een Lokale Inclusie Agenda in samenwerking met ervaringsdeskundige inwoners. De behoeftes van de inwoners bepalen onze prioriteiten. Aandachtspunten die voortkomen uit de themabijeenkomst 'Discriminatie en inclusie' in september 2021 - geïnitieerd door de gemeenteraad - worden hierin zoveel mogelijk meegenomen. Eén thema dat in ieder geval opgepakt wordt is het inclusiever (en meteen rookvrij) maken van speeltuinen.
- Deelnemen aan het landelijke leernetwerk 'Ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid in beleid' van onderzoeksinstituut Movisie. Dit zodat we lessen uit wetenschappelijk onderzoek en de praktijk van andere gemeenten kunnen gebruiken om onze eigen samenwerking met ervaringsdeskundige inwoners te versterken.
- Beleidsparticipatie van asielstatushouders en gezinsmigranten (mensen die voor de liefde in Nederland komen wonen) regionaal onderdeel maken van de vorming van inburgeringsbeleid.
- Inventariseren of we anderstalige jongeren betere onderwijskansen kunnen bieden door de komst van een VOAT (Voortgezet Onderwijs Anderstaligen)-school in onze regio voor jongeren tussen de 18-23 jaar.
- Een interne bijeenkomst organiseren om de bewustwording over inclusie binnen de organisatie te vergroten.

Resultaat

- Er is beleid dat als doel heeft dat meer mensen mee kunnen doen in onze lokale samenleving. Dit beleid is opgesteld samen met de mensen om wie het gaat.
- De Lokale Inclusie Agenda is vastgesteld.
- Mensen die ervaring hebben met inburgeren denken mee over ons regionale inburgeringsbeleid.
- Een aantal speeltuinen is aangepast, waardoor ze inclusiever zijn voor kinderen en volwassenen met een beperking.
- Het team sociaal domein heeft meer kennis en kunde op het gebied van het inzetten van ervaringsdeskundigheid dankzij deelname aan een landelijk leernetwerk.

Wanneer

- Heel 2023
- In Q1 is met name aandacht voor het meedenken van ervaringsdeskundigen over het inburgeringsbeleid.
- In Q4 is de lokale inclusieagenda vastgesteld en zijn enkele speeltuinen aangepast.

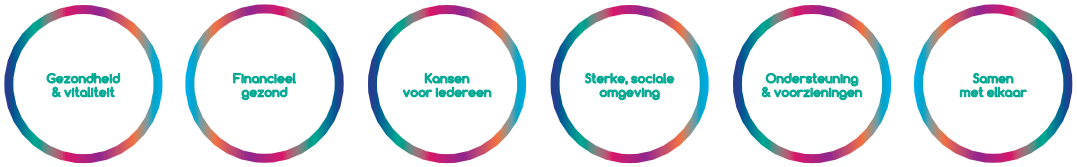
Kosten

- Ureninzet beleidsmedewerker participatie, beleidsondersteuner en teamleider.
- De kosten voor het opstellen van een Lokale Inclusie Agenda kunnen worden bekostigd uit reguliere budgetten. Voor de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda zijn mogelijk extra middelen nodig, maar deze uitvoering zal pas in 2024 starten.
- Voor het inclusiever maken van speeltuinen wordt in 2023 gebruik gemaakt van bestaande budgetten.
- Deelname aan het leernetwerk ‘Ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid in beleid’ is kosteloos.
- De kosten voor het organiseren van beleidsparticipatie met inburgeraars passen binnen het reguliere budget voor inburgering.
- Een VOAT zou rechtstreeks gefinancierd worden met middelen vanuit de rijksoverheid.

Samenwerkingspartners

Gemeenten uit de Regio, gehele organisatie van de gemeente Asten.

9. Sociaal Domein en Veiligheid

Toelichting

Een stevige verbinding tussen het Sociaal Domein en het Veiligheidsdomein binnen een gemeente draagt bij aan een optimale balans tussen preventie, zorg en repressie. Door de decentralisaties heeft de gemeente de regie over zowel veiligheid als zorg. Veiligheid en zorg zijn nu dichter bij elkaar georganiseerd.
Met het oog op goede ondersteuning en zorg én in het belang van veiligheid en leefbaarheid is het van belang dat zorg- en veiligheidspartners goed samenwerken. Binnen de gemeente Asten is hier al langer aandacht voor in het belang van al onze inwoners. In 2023 zijn er twee specifieke activiteiten, gericht op jeugd en veiligheid, waar we ons extra op focussen:

De samenwerking met het Varendonck College, gemeente Asten en Someren en de politie;
Het JIB-overleg (Jeugd in Beeld).

Binnen het JIB-overleg wordt middels een integrale aanpak (gemeente, Sociaal Team Asten, politie, Boa, jongerenwerk en leerplicht) gekeken naar overlast veroorzakende jongeren. Het beoogde maatschappelijke effect wat de partners hiermee willen bereiken is: 'Het realiseren van een prettige, leefbare en veilige woonbuurt, waar iedereen zich thuis voelt en een volwaardige en geaccepteerde plaats heeft in de buurtgemeenschap.'

Naast bovenstaande activiteiten is huiselijk geweld en kindermishandeling een belangrijk thema op dit snijvlak. In het kader van 'Geweld hoort nergens thuis' is de afgelopen jaren zowel een regionaal als een lokaal plan van aanpak opgesteld om de ondersteuning aan de inwoners die hiermee te maken hebben verder te verbeteren.

Wat gaan we doen:

- Er worden gesprekken gevoerd met het Varendonck College, gemeente Asten, gemeente Someren en politie over het thema veiligheid.
- Er worden gesprekken gevoerd met de deelnemers van het JIB overleg over het JIB protocol en het JIB-overleg;
- Het regionale plan van aanpak 'Geweld hoort nergens thuis' wordt uitgevoerd. Een van de aandachtspunten hierbij is een aandachtsfunctionaris voor zowel jeugd als volwassenen (Wmo) binnen het Sociaal Team Asten.

Resultaat

- Er is structureel overleg tussen het Varendonck College, gemeente Asten, gemeente Someren en politie over het thema veiligheid.
- Er is een nieuw JIB protocol opgesteld;
- De ondersteuning van inwoners die te maken hebben met geweld en huiselijk geweld is verbeterd.

Kosten

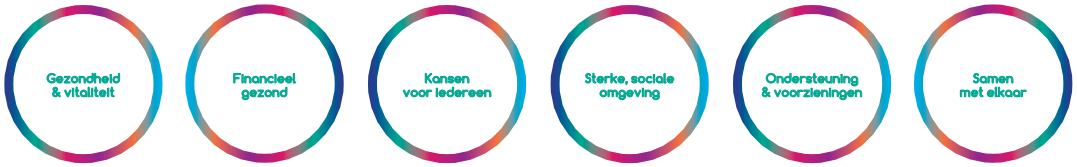
- Ureninzet medewerkers

Samenwerkingspartners

Politie, Varendonck College Asten-Someren, gemeente Someren, Onis Welzijn, Veilig Thuis.

10. Normaliseren

Toelichting

Normaliseren is een van de thema's die gezamenlijk binnen de koersagenda van de GR Peelgemeenten opgepakt wordt. Ook lokaal gaan we hier samen met onze partners mee aan de slag. We voeren het gesprek over wat normaliseren is en hoe we onze inwoners hierbij kunnen betrekken.
Normaliseren: wat is de norm? Acceptatie van eigen (on)mogelijkheden en realistische verwachtingen hebben. Inwoners doen zoveel mogelijk zelf, zonder hulp waar het kan, met hulp waar het nodig is.
Als inwoner van Asten mag je zijn zoals je bent. Je wordt geaccepteerd met al je mogelijkheden en beperkingen. Je bent in eerste instantie zelf verantwoordelijk om je vragen en behoeften op te lossen samen met je directe omgeving (vrienden, familie, buren). Daar waar een oplossing niet voorhanden is ondersteunen wij hierbij als gemeente. Deze oplossing is er altijd op gericht dat je zo snel mogelijk op eigen kracht weer verder kan en mee kan doen.

Wat gaan we doen?

- Er wordt in Asten een lokale projectgroep normaliseren opgericht. Deze projectgroep krijgt de opdracht om normaliseren lokaal uit te rollen bij professionele en vrijwilligersorganisaties en inwoners.
- De lokale projectgroep brengt in beeld op welke belangrijke lokale samenwerkingspartners we ons willen gaan richten.
- Bij de verstrekking van subsidies aan en de kwartaalgesprekken met onze lokale samenwerkingspartners wordt aandacht besteed aan het thema normaliseren.
- Het kernteam normaliseren van de 5 gemeenten en de GR Peelgemeenten ontwikkelt tools die lokaal ingezet kunnen gaan worden om normaliseren bekend te maken en hierover het gesprek te kunnen voeren. Denk hierbij aan krantenartikelen voor onze inwoners.

Resultaat

- De lokale projectgroep normaliseren is opgericht.
- Er is een start gemaakt om normaliseren te integreren in de werkwijze van het Sociaal Team Asten.
- Er is een start gemaakt om normaliseren bespreekbaar te maken met onze lokale professionele en vrijwilligersorganisaties en onze inwoners.
- Onze inwoners hebben via verschillende communicatiekanalen een eerst kennismaking gehad m.b.t. normaliseren.

Wanneer

- Heel 2023

Kosten

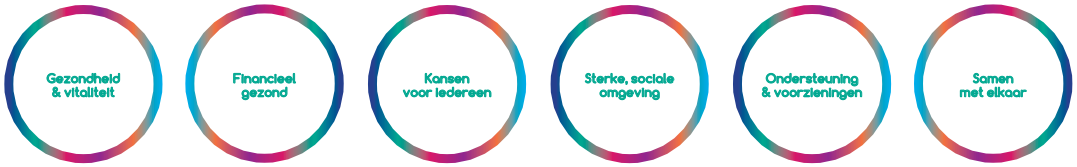
- Ureninzet beleidsmedewerkers sociaal domein, coördinator;

Samenwerkingspartners

GR Peelgemeenten, Sociaal Team Asten, lokale vrijwilligersorganisaties (o.a. KBO), Onis Welzijn, LEVgroep, onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en onze inwoners.

11. Nieuwe taken en veranderingen vanuit het Rijk

Toelichting

Landelijk zijn er aantal grote programma's en veranderingen aangekondigd die leiden tot grote veranderingen in het hele sociaal domein.

Het integraal zorgakkoord (IZA)
Dit akkoord is gericht op het betaalbaar houden van de zorgsector. Zoals de naam al aangeeft moet er onder meer een betere verbinding worden gelegd tussen het sociaal domein en de medische domeinen. Daarnaast wordt er vanuit dit akkoord meer ingezet op preventie.
In december 2022 volgt een addendum waarin specifieker benoemt wordt wat er van gemeenten verwacht wordt. Uitwerking hiervan vraagt capaciteit binnen het team sociaal domein.

Gezond en actief Leefakkoord (GALA)
Voor de lokale aanpak van preventie worden aparte afspraken gemaakt in het 'gezond en actief leven akkoord'. Hiervoor gaan gemeenten structurele gelden ontvangen. In afstemming met samenwerkingspartners moeten in 2023 keuzes gemaakt worden op welke preventieve domeinen gemeenten aan de slag gaan. Gelden kunnen aangevraagd worden in een gebundelde specifieke uitkering (SPUK). De aanvraag en voorbereidingen op de uitvoering van dit akkoord vraagt capaciteit binnen het team sociaal domein.

Specifieke uitkering informatiepunten digitale overheid
Gemeenten zijn per 2023 verantwoordelijk voor de instandhouding (en het breder uitzetten) van de informatiepunten digitale overheid (IDO). Concreet betekent dit dat gemeenten de taak van de Koninklijke Bibliotheek overnemen als subsidieverstrekker van het IDO. De gemeenten krijgen hiervoor middelen toegekend in een specifieke uitkering. Een informatiepunt is een loket in een bibliotheek waar iedereen terecht kan met vragen over bijvoorbeeld belastingaangifte, DigiD of het aanvragen van een uitkering. Samen met de gemeenten Deurne, Helmond en Someren worden afspraken gemaakt met de Bibliotheek Helmond-Peel over de inzet van de middelen.

Hervormingsagenda jeugd
De Hervormingsagenda jeugd moet een wezenlijke bijdrage leveren aan de vervolmaking van de transformatie die in 2015 is gestart met als doel betere en effectievere hulpverlening binnen een financieel beheersbaar stelsel. Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de VNG stellen samen de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 op.

Deze bestaat uit de volgende acht actielijnen:

1. De reikwijdte van de Jeugdwet wordt afgebakend, meer aandacht voor een domein-overstijgende aanpak;
2. De gemeentelijke toegang met stevige lokale teams wordt versterkt;
3. Verbeteren regionale samenwerking en landelijke contractering specialistische zorg;
4. Kwaliteitsverbetering en versterking zicht op effectiviteit van zorg;
5. Afbouw van de residentiele jeugdhulp: inzet op zo thuis mogelijk;
6. Eenvoudiger uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten en aanpak negatieve effecten van marktwerking;
7. Verbeteren van het inzicht in het jeugdstelsel met data en monitoring;
8. Afspraken over financieel bestuurlijke verhoudingen en een meerjarig financieel kader.

Beschermd wonen
GR Peelgemeenten heeft een uitvoeringsagenda beschermd wonen 2023 opgesteld. Hierin is onder meer aandacht voor toegang tot beschermd wonen en de behoefte aan meer opvangplekken in de hele regio. De financiële decentralisatie treedt per 1 januari 2023 in werking.

Wetsvoorstel spreiding asielopvang
De regeringspartijen zijn het begin november 2022 eens geworden over het Wetsvoorstel 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen'. Deze wet moet ervoor zorgen dat de asielopvangplekken meer verspreid over het land komen en iedere gemeente een bijdrage levert op basis van inwoneraantal. Op het moment van schrijven van dit uitvoeringsprogramma lijkt het erop dat deze wet op 1 februari 2023 in zal gaan, als het wetsvoorstel aangenomen wordt. Op de ingangsdatum van de wet zal het kabinet bekendmaken hoeveel asielopvangplekken gemeenten moeten realiseren. Het zal mogelijk zijn om als gemeentes onderling afspraken te maken om de taken te verdelen. Zo kan een gemeente bijvoorbeeld meer plek bieden aan asielzoekers dan vereist, maar minder statushouders huisvesten.

Resultaat

- Aangezien er nog veel onduidelijkheden zijn wat betreft de uitvoering van zowel IZA als GALA is op het moment van opstellen van het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2023 nog onduidelijk welke zaken vanuit de GR Peelgemeenten opgepakt kunnen gaan worden.
- Samen met de gemeenten Deurne, Helmond en Someren zijn afspraken gemaakt met de Bibliotheek Helmond-Peel over de inzet van de IDO middelen.
- Samen met een 10 voor de Jeugd en de GR Peelgemeenten volgen we de ontwikkelingen rondom de hervormingsagenda Jeugd en inventariseren we waar dit gevolgen kan hebben voor onze dienstverlening.
- De decentralisatie beschermd wonen wordt geïmplementeerd door de GR Peelgemeenten waarbij we als gemeente Asten ondersteunen door de lokale situatie in Asten inzichtelijk te maken.

Wanneer

- Heel 2023
- De genoemde onderwerpen zijn op dit moment in voorbereiding. Afhankelijk van besluitvorming door het Rijk zal duidelijk worden in welke kwartalen in 2023 voornamelijk capaciteit nodig is.

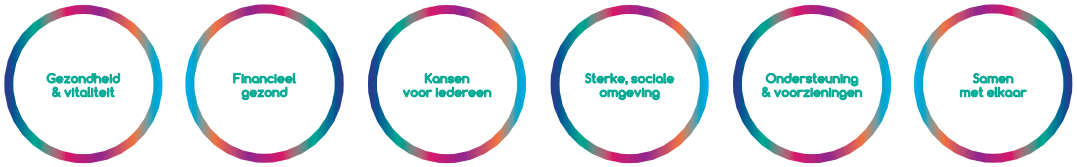
Kosten

- Uren beleidsmedewerker
- Rijksmiddelen beschermd wonen worden volledig beschikbaar gesteld voor de regionale uitvoering

Samenwerkingspartners

GR Peelgemeenten, zorgaanbieders, regiogemeentenCommunicatie.

12. Communicatie

Toelichting

Communiceren over wat we doen is van groot belang. Zowel met onze inwoners als met onze samenwerkingspartners. We laten zien wat we doen, hoe we dit doen en welke resultaten we bereiken. Dat doen we in begrijpelijke taal en op verschillende manieren. Afgestemd op de doelgroep en de boodschap.

Wat gaan we doen:

- Bij alle acties uit het uitvoeringsprogramma overwegen we wat er gecommuniceerd wordt. Hierbij maken we een afweging ten aanzien van de beschikbare mediakanalen. Belangrijk hierbij is dat er zowel digitaal als op papier gecommuniceerd wordt. Daarbij is aandacht voor doelgroepen zoals o.a. laaggeletterden, anderstaligen en mensen met een beperking.
- Het Sociaal Team Asten heeft een eigen website. In 2023 wordt een nieuwe website gelanceerd welke actuele informatie zal geven en een bijdrage zal leveren aan de laagdrempelige bereikbaarheid van het Sociaal Team Asten. Deze website zal voldoen aan de eisen voor digitale toegankelijkheid. Aansluitend op de communicatie op de website wordt op social media gewerkt aan de bekendheid van het Sociaal Team Asten. Dat doen we bijvoorbeeld door het plaatsen van berichten en filmpjes. Een stagiaire van afdeling communicatie ontwikkelt een communicatieplan voor de social media kanalen. We besteden hierbij aandacht aan de maatschappelijke veranderingen in onze maatschappij.
- Periodiek informeren we de gemeenteraad over de resultaten in het sociaal domein. Hierbij geven we weer wat de voortgang is van de acties benoemd in dit uitvoeringsprogramma maar ook over het zogenaamde reguliere werk. Naast de memo's wordt de raad, indien nodig en gewenst, ook middels een presentatie geïnformeerd. Bijvoorbeeld ook door onze samenwerkingspartners. Er worden regionale raadsbijeenkomsten gepland waarvoor de gemeenteraadsleden uit Asten uitgenodigd worden, bijvoorbeeld georganiseerd door Senzer en de GR Peelgemeenten.
- We gaan vaker bij inwoners toetsen of onze communicatie onze boodschap overbrengt. Hierbij hebben we speciale aandacht voor de begrijpelijkheid van onze communicatie voor laaggeletterden, anderstaligen en mensen met een beperking.
- Voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma 2024 is het opnieuw inventariseren van wat belangrijk is wenselijk. De mate waarin dit kan is afhankelijk van de capaciteit en er wordt momenteel voorzien dat dit in zeer beperkt mate mogelijk zal zijn.

Resultaat

- Er is meer in- en overzicht van wat er gebeurt binnen het sociale domein.

Wanneer

- Heel 2023
- De nieuwe website van Social Team Asten is gereed in Q1.

Kosten

- Ureninzet beleidsmedewerkers sociaal domein, teamleider, coördinator;
- Ureninzet team communicatie.

Samenwerkingspartners

Siris, Peelbelang, Sociaal Team Asten, Stichting Lezen en Schrijven.

13. Samenwerking

Toelichting

Om de pijlers die benoemd zijn in het Beleidsplan Sociaal Domein 2022-2027 te bereiken is samenwerking essentieel. Een deel van de taken binnen het sociaal domein zijn hiervoor uitbesteed aan gemeenschappelijke regelingen. Senzer is het werkbedrijf van de regio en voert de Participatiewet uit, de GR Peelgemeenten voert de Wmo, de Jeugdwet, Bijzondere Bijstand, Minimaregelingen en Schuldhulpverlening uit. De GR Peelgemeenten werkt hierbij samen met Senzer. In 2021 heeft Senzer een positioneringsnotitie geschreven waarin doorontwikkelingen benoemd zijn. De 5 Peelgemeenten en de GR hebben in 2021 een Koersagenda opgesteld. In deze Koersagenda zijn 3 gezamenlijke opgaven in het sociaal domein benoemd, die we gezamenlijk oppakken. De opgaven zijn 'normaliseren', 'zakelijke samenwerking' en 'bevlogen samenwerking rondom de inwoner'. Deze opgaven worden opgavegericht uitgewerkt. De GR Peelgemeenten is een belangrijke partner op het gebied van datagedreven werken. De gegevens die zij registreren en de BI-tool die ontwikkeld is, zijn de basis van hun kwartaalrapportages en de prognoses die we in gezamenlijkheid afgeven.

De GGD is de gezondheidsdienst van de gemeenten en adviseren bij het ontwikkelen en uitvoeren van effectief gezondheidsbeleid. De GGD is zeer nauw betrokken bij o.a. het Lokaal Preventie Akkoord en bij jeugdgezondheidszorg. In de periode 2020-2021 heeft de GGD een omvangrijke taak ingevuld rondom COVID-19

Naast bovenstaande verbonden partijen wordt samengewerkt met veel lokale partners. Een aantal van deze partners ontvangen subsidie. Met hen worden nadere, resultaatgerichte afspraken gemaakt. Bijvoorbeeld met Bibliotheek Helmond – de Peel, Onis Welzijn, de LEV-groep en MEE. Het Sociaal Team Asten is eveneens een belangrijke samenwerkingspartner. Begin 2023 is het nieuwe gemeenschapshuis gereed waar een aantal professionele partijen gezamenlijk gehuisvest worden. In deze samenwerking wordt maximale synergie opgezocht om de dienstverlening aan onze inwoners laagdrempelig en efficiënt te organiseren. Verwachtingen worden over en weer uitgesproken en vertaald in afspraken.

Bijna al onze samenwerkingspartners maken deel uit van het 'Sociaal Netwerk Asten'. Dit netwerk faciliteren we als gemeente door het organiseren van zogenaamde ontwikkeltafels waarbij ontmoeten en leren van elkaar centraal staat.

In 2021 is de Adviesraad Sociaal Domein Asten gestart. Een goede afstemming met hen en hen betrekken bij het opstellen van beleid en ontwikkelingen wordt ook de komende jaren verder ontwikkeld. In het vierde kwartaal van 2022 is geëvalueerd hoe de samenwerking verloopt. Naast inspraak van de Adviesraad Sociaal Domein is jongerenparticipatie een belangrijke vorm van inspraak.

Vanuit het Sociaal Domein blijft de verbinding gezocht en versterkt worden met andere afdelingen van de gemeente Asten. De ontwikkelingen op het gebied van de brede welvaart in onze Brainport-regio en de invoering van de omgevingswet zijn hier voorbeelden van. Kijkend naar onze gehele organisatie blijven we aansluiten bij onze toekomstagenda.

Wat gaan we doen?

- Uitvoering geven aan de nieuwe de Gemeenschappelijke Regeling Senzer.
- Uitvoering geven aan de Koersagenda GR Peelgemeenten, in gezamenlijkheid met de 5 Peelgemeenten en de GR. Als gemeente Asten leveren we hiervoor de benodigde (beleids) capaciteit. Er wordt geprioriteerd en niet alle opgaven worden met dezelfde snelheid opgepakt, dit wordt regionaal afgestemd.
- Doorontwikkelen van het Sociaal Team. Dit is een continu proces waarbij in 2023 de nadruk ligt op verbetering van werkprocessen en verdere integrale samenwerking. Omdat het Voorportaal het eerste, laagdrempelige aanspreekpunt is voor alle inwoners met een hulpvraag wordt er ingezet op een verdere versteviging van de positie van het Voorportaal. Inzet van juiste expertise en verbetering van werkprocessen staat hierbij voorop. Bijvoorbeeld GGZ-expertise, ervaringsdeskundigheid en jeugd.
- In 2023 zullen er wederom 2 ontwikkeltafels (zowel digitaal als live) georganiseerd worden voor het Sociaal Netwerk Asten.
- We blijven ons inzetten om te weten wat jongeren bezighoudt. We gaan op verschillende manieren met ze in gesprek.

Resultaat

- De samenwerking met onze samenwerkingspartners wordt verder versterkt waarbij we elkaars expertise benutten en leren van elkaar. Versterking van samenwerking, verbetering van werkprocessen en inzet van juiste expertise zorgt voor efficiënte dienstverlening. De resultaten hiervan zien we terug in de andere activiteiten die benoemd zijn in dit uitvoeringsprogramma.

Wanneer

- Heel 2023

Kosten

- Ureninzet beleidsmedewerkers sociaal domein, teamleider, coördinator en financieel adviseur;
- Als er meer inzet nodig is voor het uitvoeren van de Koersagenda en de positioneringsnotitie van Senzer dan er capaciteit beschikbaar is, behoort prioriteren of extra capaciteit inzetten tot de mogelijkheden die bekeken worden.

Medewerker

- Team Sociaal Domein
- Team Financiën

Samenwerkingspartners

GR Peelgemeenten, Senzer, GGD, Sociaal Netwerk Asten, Adviesraad Sociaal Domein Asten, Onis Welzijn (jongerenwerk).

Asten

